

พระประวัติ สมเด็จพระสังฆราช พระองค์ที่ ๒๐

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๒๐ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ มีพระนามเดิมว่า "อัมพร ประสัถตตพงศ์" ประสูติ แรม ๑๒ ค่ำ เดือน ๗ ปีเถาะ เวลา ๕ นาฬิกา ตรงกับสุริยคติที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๐ ที่ ต.บางป่า อ.เมือง จ.ราชบุรี เมื่อทรงพระเยาว์ ้วยเยาว์เรียนชั้นประถม ศึกษาที่โรงเรียนเทวานุเคราะห์ กองบินน้อยที่ ๔ โคกกระเทียม อ.เมือง จ.ลพบุรี ทรงฉายแววฉลาดเฉลียว และเอาใจใส่ในการเล่าเรียนอย่างยิ่ง ไม่เคยสอบไล่ ได้ต่ำกว่าอันดับที่ ๓ ของวงชั้นเรียนเป็นประจำทุกปี

• เสด็จเข้าพระนคร-ทรงอุปสมบท

พ.ศ. ๒๔๙๐ ย้ายมาอยู่จำพรรษา ณ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม โดยสมเด็จพระพุทธปาพจนบดี (ทองเจือ จินตางโ) ครั้งดำรงสมณศักดิ์ที่พระจินตกรมุนี นำมาฝากกับสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช (วาสนมหาเถร)

• วิถีพระปฏิบัติด้านวิปัสสนาธุระ

นอกจากพระปฏิบัติด้านคันถธุระที่ทรงบำเพ็ญไว้ด้วยดีแล้ว ยังทรงพอพระทัยในวัตรปฏิบัติทางวิปัสสนากรรมฐานสืบมาตราบจนปัจจุบัน หากมีวาระสำคัญ เช่น ดิถีมาฆบูชา วิสาขบูชา อัฏฐมีบูชา

ปราศจากข้อสงสัยเคลือบแคลง พระองค์มีพระอุปนิสัยเรียบง่ายอ่อนโยน สมณะ สันโดษ เรียบง่าย มักน้อยไม่ทรงหลงใหลในยศและลาภสักการะ ทรงมียศศักดิ์และโปรดใช้วัตถุปัจจัยสิ่งของต่างๆ อย่างคุ้มค่า ยิ่งไปกว่านั้น ยังทรงถือข้อวัตรปฏิบัติตามพระธรรมวินัยอย่างเคร่งครัดไม่ต่างพร้อย และมีพระคุณลักษณะเด่นอีกประการคือทรงมีจริยาการสวดสไบกาน

และในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ พระชันษาอย่าง ๙๐ ปี ด้วยพระราชศรัทธาภาพ จึงมีพระราชโองการโปรดสถาปนาให้ สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ เจ้าอาวาสวัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม กรรมการมหาเถรสมาคม แม่กองงานพระธรรมทูต นายกสมาคมมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ฯลฯ ดำรงตำแหน่งเป็น ปฐมสกลมหาสังฆปริณายกในรัชกาลปัจจุบันเป็น สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๒๐ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ปราภพพระนามตามจารึกในพระสุพรรณบัฏ ผู้คนทั่วไปทุกชั้นทุกวัย ต่างสัมผัสถึงพระเมตตาการุณยธรรมอันไพศาลได้โดยง่าย

• พระสมณศักดิ์

พ.ศ. ๒๕๑๔ พระราชาคณะชั้นสามัญที่ พระปริยัติกร

พ.ศ. ๒๕๒๔ พระราชาคณะชั้นราชที่ พระราชสารสุธี

พ.ศ. ๒๕๓๓ พระราชาคณะชั้นเทพที่ พระเทพเมธาภรณ์

พ.ศ. ๒๕๓๘ พระราชาคณะชั้นธรรมที่ พระธรรมเมธาภรณ์

พ.ศ. ๒๕๔๓ พระราชาคณะเจ้าคณะรองชั้นหิรัญบัฏที่ พระสาสนโสภณ วิมลญาณอดุลสุนทรนายก ตรีปิฎกธรรมดลการภูษิต ธรรมนิตยสาทร ศาสนกิจจานุกร ธรรมยุติกคณิสสร บวรสังฆารามคามวาสี

พ.ศ. ๒๕๔๒ พระราชาคณะชั้นสุพรรณบัฏ

พระประวัติ สมเด็จพระสังฆราช พระองค์ที่ ๒๐

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๒๐ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ มีพระนามเดิมว่า "อัมพร ประสัดถพงศ์" ประสูติ แรม ๑๒ ค่ำ เดือน ๗ ปีเถาะ เวลา ๕ นาฬิกา ตรงกับสุริยคติที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๐ ที่ ต.บางป่า อ.เมือง จ.ราชบุรี เมื่อทรงพระเยาว์ ้วยเยาว์เรียนชั้นประถมศึกษาที่โรงเรียนเทวานุเคราะห์ กองบินน้อยที่ ๔ โคกกระเทียม อ.เมือง จ.ลพบุรี ทรงฉายแววดลลาดเลี้ยว และเอาใจใส่ในการเล่าเรียนอย่างยิ่ง ไม่เคยสอบไล่ได้ต่ำกว่าอันดับที่ ๓ ของช่วงชั้นเรียนเป็นประจำทุกปี

• ทรงบรรพชา-ทรงศึกษาพระปริยัติธรรม

เมื่อพระชันษา ๑๓ ปี จึงได้ทรงเข้าบรรพชา ณ วัดสังฆทานารทปริวัตร ต.หน้าเมือง อ.เมืองราชบุรี จ.ราชบุรี โดยมีพระธรรมเสนานี เจ้าคณะจังหวัดราชบุรี เป็นพระอุปัชฌายะ และพ.ศ. ๒๔๘๖ สอบได้นักธรรมชั้นตรี-โท-เอก ตามลำดับ และสอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค พ.ศ. ๒๔๘๘ สอบได้เปรียญธรรม ๔ ประโยค บำเพ็ญเพียรข้ามราตรีตลอดรุ่งร่วมกับพุทธบริษัท ณ พระอุโบสถวัดราชบพิธ ตามธรรมเนียมของพระอาราม

• เสด็จเข้าพระนคร-ทรงอุปสมบท

พ.ศ. ๒๔๙๐ ย้ายมาอยู่จำพรรษา ณ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม โดยสมเด็จพระพุทธปาพจนบดี (ทองเจือ จินตางโร) ครั้นดำรงสมณศักดิ์ที่พระจินตกรมุนี นำมาฝากกับสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช (วาสนมหาเถร)

• วิถีพระปฏิบัติด้านวิปัสสนาธุระ

นอกจากพระปฏิบัติด้านคันถธุระที่ทรงบำเพ็ญไว้ด้วยดีแล้ว ยังทรงพอพระทัยในวัตรปฏิบัติทางวิปัสสนากรรมฐานสืบมาตราบจนปัจจุบัน หากมีวาระสำคัญ เช่น ดิถีมาฆบูชา วิสาขบูชา อัฐมีบูชา อาสาฬหบูชา หรือ กำหนดการพิเศษของทางราชการ ก็โปรดเสด็จลงทรงนำพระภิกษุสามเณรและอุบาสก อุบาสิกา วัดราชบพิธเจริญจิตภาวนาทุกครั้งตามที่พระอนามัยอำนวย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวันบูชาพิเศษทางพระพุทธศาสนา จะเสด็จลงพระอุโบสถเพื่อทรงแสดงพระธรรมเทศนา ทรงบำเพ็ญสมาธิ และทรงสดับพระธรรมเทศนากันต์ต่อเนื่อง ถือนะสาชิก

• พระปฏิบัติสัมมาปฏิบัติ

เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช ทรงครองเนกขัมมปฏิบัติพรหมจริยาภิระดอย่างสมบูรณ์

พ.ศ. ๒๕๑๔ พระราชาคณะชั้นสามัญที่ พระปริยัติกร

พ.ศ. ๒๕๒๔ พระราชาคณะชั้นราชที่ พระราชสารสุธี

พ.ศ. ๒๕๓๓ พระราชาคณะชั้นเทพที่ พระเทพเมธาภรณ์

พ.ศ. ๒๕๓๘ พระราชาคณะชั้นธรรมที่ พระธรรมเมธาภรณ์

พ.ศ. ๒๕๔๓ พระราชาคณะเจ้าคณะรองชั้นหิรัญบัฏที่ พระศาสนโสภณ วิมลญาณอดุลสุนทรนายก ตรีปิฎกธรรมาลังการภูสิต ธรรมนิตยสาทร ศาสนกิจจานุกร ธรรมยุติกคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี

พ.ศ. ๒๕๕๒ พระราชาคณะชั้นสุพรรณบัฏที่สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ พิพัฒนพงศ์วิสุต พุทธปาพจนานุศาสน์ วาสนวรางกูร วิบุลยสิลสมาจารวัตรสุนทร ตรีปิฎกธรรมาลังการภูสิต ธรรมยุติกคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี อรัณยวาสี

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

www.onab.go.th

